

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1911, 24.06.1911**

Číslo ročníků: **1, 20**

Číslo výtisků: **1, 20**

Datum vydání čísla: **24.06.1911**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka:

ník. Volení mohou být pouze přítomní. Zeny a plnoletí, kteří nedosáhli stáří 24 let, mohou dát plnomocenství jednomu ze svých blízkých příbuzných. Plnomocenství musí být ověřeno místními úřady. Při hojném účastenství na volebních sjezdech mohou malostatkáři snadno docílit, že zvolení jimi důvěrníci budou mít ve volebním sboru rozhodující hlas. Zvláště v ostrožském a dubenském sjezdech je čteně malostatkářů, z nichž hojnou část tvoří Češi. Bylo by opravdu zajímavé i záslužné, kdyby příčiněním Čechů v těchto újezdech hospodářská a kulturní práce se dostala do rukou řádných a svědomitých.

Přípravy k volbám.

Přede třemi roky byla Volyň nejspolehlivější oporou zpátečnicků. Pánové Sulgin, Bělajev, Klopotovič a ostatní zde byly pány situace. Poměšiči byly tehdy takřka bez výjimky černí, kdežto sedláci hráli úlohu passivní. Avšak uplynulé tři roky úplně změnilly tvářnost tohoto kraje.

Volyň stala se pokrokovou. Jak statkáři, tak i sedláci se úplně změnili. To jeví se již v jejich živé účasti v činnosti předvolební. Agenti Počajevské Lávrky nesetkávají se s prostou lhostejností, nýbrž s činnou opozicí. Sedláci v ostrožském, dubenském a kremeneckém újezdě kategoričtě prohlašují, že nepůjdou za sojuzníky, nýbrž chtějí jednati samostatně. Žádná z voličských schůzí, svolaných otcem Vitaliem, se nezdařila. Jest zajímavé, že sedláci účastní se tak činně voleb, že opo-vice sojuzníkům a nacionalistům jeví se jen částí jejich předvolební práce, kdežto hlavním svým úkolem oni určili zvolení nejlepších veřejných pracovníků. Oni znají důkladně všechny kandidáty a vědí, koho mají voliti. V tomto ohledu zvláště činní jsou Čechové a Němci. P. Šulgin měl pro se jich báti. Ne nadarmo ostrožská uprava započala předvolební kampaň tím, že vyškrtla ze seznamů 180 Čechů a Němců, a ne nadarmo bojí se Čechů dubenský poměšičík Voronin.

Praví jsou poražení na všech stranách. Velkostatkáři také nespí. Většina jich jde solidárně s malostatkáři proti Sulginu a sojuzníkům. Vymluvným důkazem nálady velkostatkářů bylo zasedání volebního komitétu v Rovně. Pánové Sulgin, Krasilnikov a otec Vitalij cítili se tam prašpatně, vidouce, že mají před sebou lidi, mající svůj úsudek a nehodlající se bezmyšlenkovitě pod-

robovati jejich vedení. Sulgin vůbec mlčel; mluvili někteří jeho stoupen- ci. Tak např. Alexandrovský projevil rozhořčení nad tím, že v dubenském újezdě bylo rozhodnuto přenechati Čechům 6 zemských míst. „Jak!“ vzkřiknul Alexandrovský; „jinorodecům dát 6 míst! Mají dosti dvou“. Na tento „vlastenecký“ výkřik shromáždění vůbec se neodezvalo. Otec Vitalij pokusil se ziskati pokrokové voliče, ale byl uml-

čen, když mu odpověděli, že nyní mluví něco zcela jiného, než se píše v letáčích, rozšiřovaných Počajevskou Lávrkou. Tak odejela celá kompanie s nepořízenou.

Za několik dnů počnou volby a dej Bůh, aby ve Volyňské gubernii byla navždy zapomenuta jména Sulgina, Krasilnikova, o. Vitalija, Rejna, Klopotoviče, Bělajeva, Melnikova a dr.

D O P I S Y.

Bohemka (Tavric. gub.).

Do Bohémky přišli první Češi r. 1863. počtem 62 rodin. Osada je ryze česká a čítá nyní 42 rodiny s 252 obyvateli, z nichž jest 129 mužského a 123 ženského pohlaví. Dospělých je 68 (37 mužů a 31 žena).

Po příchodu Čechů daroval jim stát 1180 desjatin, které naši krajané začali po osmi letech malými částkami splácet, což trvalo až do r. 1905. Zbytek byl manifestem odpuštěn. Později bylo přikoupeno ještě 570 desjatin, takže má osada nyní 1750 des. Půda ovšem byla v prabídném stavu; nyní, po dobrém zpracování desjatina nese až 140 pudů pšenice. Při příchodu Čechů do Bohémky stála 1 desjatina půdy 10 rublů, ano i méně nyní se platí 300 rub. i více. Nejvíce se u nás pěstuje pšenice a ječmen, ostatního obilí poskrovnu. Někteří mají pěkné vinice (nejlepší p. Ceněk Bureš) i zahrady, které však letošní mrazy, dostupující 28° R, úplně zničily. Také zelinářství je dosti rozšířeno. Koňského, hovězího i vepřového dobytka se chovají jen lepší druhy. Poněvadž hnůj nejen neprosplívá, nýbrž dokonce škodí našim půdám, nehnojíme ničím: dhorujeme. Z hospodářských strojů užíváme pluhů sakových a většinou železných bran. V obci jsou: 1 parní a 1 motorová mlátička, 13 mlátiček-čistilek o 8—10 koň. silách, 35 žacích a 46 sečích strojů.

Máme dva obchodníky smíšeným zbožím, jeden hostinec, kde se čepuje pivo i víno, 3 kováře, 1 obuvníka, 1 krejčího, 1 truhláře, 2 koláře, 1 koželuha a 1 fenenáře. Také je v naší osadě větrní mlýn (šrotovník), a staví se parní mlýn.

Majetkové poměry jsou uspořádány tak, že nepostrádáme ničeho k živobytí. Čtyři susedé mají přibližně 50, téměř 100 desjatin, a ostatní průměrně 30.

Skolu máme soukromou, s právnem veřejnosti; vystavěli jsme si ji

a vydržujeme sami. V ní vyučuje česky český učitel a rusky ruská učitelka. Je jednotřídní se třemi odděleními, a chodí do ní 45 českých dětí. Všechny české dívky, pokud jsou ve školním věku, ji navštěvují.

Naši osadníci čtou a píší všichni česky i rusky, až na několik málo starších žen, které umějí jen česky. Jeden hoch studuje na progymnasii, a dva družci vstoupí tam letos.

Celá osada je náboženství římsko-katolického. Letos jsme počali stavěti nový kostel, neboť starý nevyhovuje.

Knihy obsahu zábavného a poučného čtou se nejvíce v době zimní, v létě jen časopisy. Ute se téměř ve všech rodinách. Z časopisů odebíráme: „Cechoslovan“ „Pozdrav ze staré vlasti“, americký „Hlasatel“, „Přítel dítek“, a jiné; z ruských: Родина, Журналъ для всѣхъ, Русское Слово, Сельскій вѣстникъ, Биржевыя Вѣдомости.

Od 25. prosince minulého roku máme soukromý spolek čtenářský, sestávající z 18 členů, jehož zakladatelem jest učitel p. Josef Kordina. Knihy máme dobré, většinou vlastenecké (od Jiráska, Bož. Němcové, Jos. Kaj. Tyla, Beneše Třebízského i jiných. Jiných spolků dosud bohužel není.

Naši tatarští susedé si dříve velmi málo všímali pole, jak zaseti, tak zaseti. Nyní však je již jinak. Přízpusobují se již našemu hospodaření. Zvláště se u nich vyvíjí chov dobytka a drůbeže.

S domorodým obyvatelstvem — Tatarů — žijeme v poměru dobrém.

Že se v naší obci udržela znalost mateřské řeči a záliba ve čtení českých knih, toho příčinou je okolnost, že přistěhovalí hospodáři od samého počátku pečovali o vzdělání svých dítek. Prvním učitelem byl dvacetiletý mladík p. Josef Krušička, jenž nyní ve věku 68 let zastává úřad obecního písaře.

Josef Kordina